

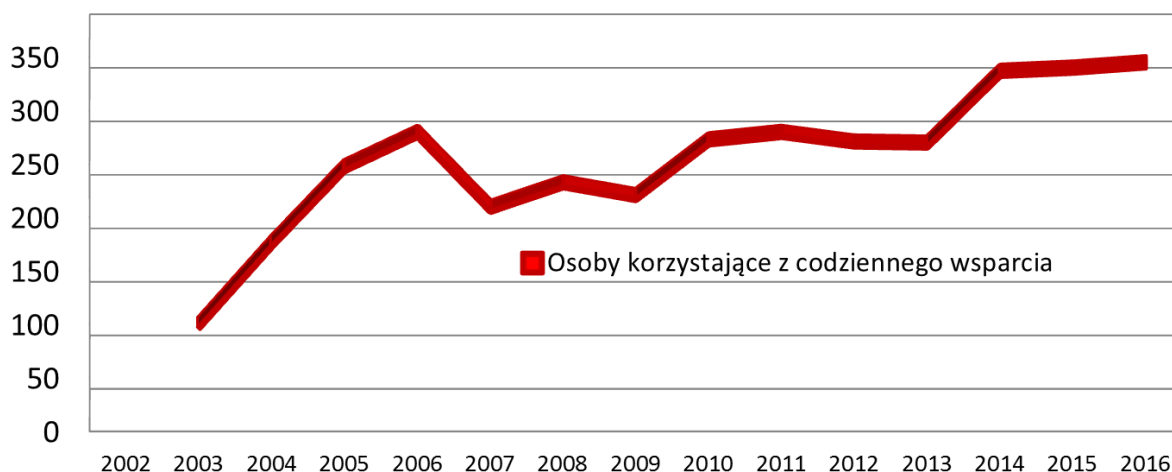

**SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE
Z DZIAŁALNOŚCI BRODNICKIEGO CENTRUM CARITAS
W ROKU 2016**

- 1. Wstęp**
- 2. Bursa Szkolna Caritas Diecezji Toruńskiej**
- 3. Środowiskowy Dom Samopomocy**
- 4. Ośrodek Wsparcia dla Osób bezdomnych i Zagrożonych Bezdomnością -
schronisko dla osób bezdomnych**
- 5. Pozostałe działania**

W związku z większą liczbą osób bezdomnych, które korzystały ze wsparcia Brodnickiego Centrum oraz powiększeniu Środowiskowego Domu Samopomocy o dwie nowe pracownice, w 2016 roku zwiększyła się liczba osób, które korzystały z działań Centrum w sposób regularny i powtarzalny.

Podopieczni objęci wsparciem w latach 2002-2016

Brodnickie Centrum wyspecjaliowało się w prowadzeniu 3 głównych gałęzi swojej działalności: wsparciu młodzieży uczącej się, wsparciu osób niepełnosprawnych oraz wsparciu osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. W 2016 roku, przy Brodnickim Centrum Caritas działały:

Bursa Szkolna – w miesiącach I 2016r. - XII 2016r. przebywało łącznie 108 podopiecznych. Uczęszczali oni do brodnickich szkół ponadgimnazjalnych (Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Zawodowych, Zespołu Szkół Rolniczych, Regionalnego Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego) oraz Gimnazjum. Była to młodzież w przedziale wiekowym 15 - 20 lat, w tym 50 chłopców i 58 dziewcząt.

Środowiskowy Dom Samopomocy – w roku 2016, w Środowiskowym Domu Samopomocy przebywało łącznie 49 uczestników (26 kobiet i 23 mężczyzn) w przedziale wiekowym: 19 – 68 lat.

Ośrodek wsparcia dla Osób bezdomnych i Zagrożonych Bezdomnością - w okresie realizacji zadania z zakwaterowania w Ośrodku skorzystały 133 osoby (w wieku 22-80 lat) – w tym 56 osób z Gminy Miasta Brodnica.

Dodatkowo, Brodnickie Centrum prowadzi wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego, z której w 2016 roku skorzystało 151 osób.

2. Bursa Szkolna Caritas Diecezji Toruńskiej – zadanie realizowane w okresie

1.01.2016-31.12.2016

- W bursie w miesiącach I 2016r. - XII 2016r. przebywało łącznie 108 podopiecznych. Uczęszczali oni do brodnickich szkół ponadgimnazjalnych (Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Zawodowych, Zespołu Szkół Rolniczych, Regionalnego Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego oraz Gimnazjum. Była to młodzież w przedziale wiekowym 15 - 20 lat, w tym 50 chłopców i 58 dziewcząt.

W ramach prowadzenia Bursy zrealizowano następujące cele:

- uczono samorządności;
- kształtowano postawy patriotyczne;
- kształtowano tradycje i obyczaje bursy;
- rozwijano zainteresowania kulturalne; kształtowano właściwy stosunek do obowiązków szkolnych;
- uczono dbania o higienę osobistą, o porządek w bursie i szanowanie zdrowia;
- podnoszono sprawność fizyczną i psychiczną;
- doskonalono współpracę z rodzicami.

Zamierzone cele zostały zrealizowane w stopniu dobrym. Oprócz codziennego wsparcia wychowawców, w Bursie odbywały się zajęcia dodatkowe, takie jak m.in.: pogadanka na temat bezpieczeństwa podczas ferii zimowych, pokaz makijażu, spotkanie z doradcą zawodowym, pogadanka z policjantem na temat uzależnień wśród młodzieży i skutków ubocznych. Młodzież z Bursy zaangażowała się w Ogólnopolskiej Zbiórce Żywności.

- **Bursa – dobre miejsce – projekt zrealizowany dzięki dofinansowaniu ze środków Powiatu Brodnickiego** w ramach zadania: „Prowadzenie na terenie Powiatu Brodnickiego zajęć socjoterapeutycznych, profilaktyczno-wychowawczych dla młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym przebywającej na czas nauki w placówkach poza miejscem zamieszkania”.

Zajęcia socjoterapeutyczne oraz profilaktyczno-wychowawcze odbywały się w okresie od 12 września do 20 grudnia 2016 roku. W zajęciach uczestniczyła 40-osobowa grupa podopiecznych Bursy Szkolnej prowadzonej przez Brodnickie Centrum Caritas.

Forma zajęć była zróżnicowana, prowadzono zajęcia w dużych grupach, małych grupach oraz spotkania indywidualne. W ramach projektu odbywały się zajęcia aktywności fizycznej i sportowej, (wykorzystano do

tego m.in.: sprzęt zakupiony w ramach realizacji zadania, m.in. stół do tenisa stołowego, worek bokserski, zajęcia fitness oraz wyjazd do Parku Linowego i do teatru w Toruniu.

Celem spotkań z prowadzącymi zajęcia socjoterapeutyczne oraz profilaktyczno-wychowawcze, była wewnętrzna integracja grupy, nauka rozwiązywania konfliktów, ograniczenie inicjowania używania substancji psychoaktywnych, nauka asertywności, oraz głębsze spojrzenie w głąb własnej osobowości.

Zajęcia prowadzone były w dużej mierze na podstawie treningu Relacji Opiekuńczych Witolda Skrzypczyka, Programu profilaktyki uniwersalnej „Unplugged” jak i własnych doświadczeń zawodowych prowadzących zajęcia.

Uczestnicy zadania zdobyli informacje na temat tego co to jest asertywność oraz nabyli umiejętność wyrażania własnego zdania jak i postaw asertywnych. Poprzez intensywność spotkań (średnio 3 razy w tygodniu) uczestnicy mieli zagospodarowany czas wolny, co stanowiło alternatywę wobec używania środków psychoaktywnych. Każdy sposób zażywania środków psychoaktywnych w tej grupie młodzieży można nazwać „eksperymentowaniem”.

Zachowania z tym związane, kształtują się u młodych ludzi przede wszystkim jako efekt ogólnego procesu socjalizacji – głównie modelowania i są one związane z zachowaniem dorosłych oraz wzorcami prezentowanymi w mediach.

Zajęcia realizowane w ramach projektu miały na celu uświadomienie uczestnikom mechanizmu uzależnienia, skutków zażywania środków psychoaktywnych zarówno tych zdrowotnych, społecznych jak i kryminogennych.

W trakcie realizacji zajęć młodzież zapoznała się z różnymi sposobami rozładowywania napięć emocjonalnych aby przy okazji nie krzywdzić innych ludzi. Nauczyła się również sposobów radzenia sobie ze stresem w sposób aprobowany społecznie. Zwracano uwagę na podnoszenie kultury słowa oraz eliminowanie wulgaryzmów w codziennych rozmowach.

Duży nacisk podczas zajęć położony był na kształtowanie umiejętności interpersonalnych, relacji rówieśniczych oraz rodzinnych, ukazanie uczestnikom norm społecznie akceptowalnych.

3. Środowiskowy Dom Samopomocy

- Zadanie realizowane w okresie 1.01.2016-31.12.2016. Celem zadania było prowadzenie zajęć terapeutycznych w Środowiskowym Domu Samopomocy dla 45 osób z zaburzeniami psychicznymi oraz upośledzonych umysłowo. Stworzenie odpowiednich warunków osobom niepełnosprawnym: lokalowych, kadrowych i merytorycznych, które służą podtrzymaniu i rozwijaniu umiejętności osób uczestniczących w zajęciach Środowiskowego Domu .

W roku 2016 w Środowiskowym Domu Samopomocy przebywało łącznie 49 uczestników w przedziale wiekowym: 19 – 68 lat.

Miejsce zamieszkania uczestników:

- Miasto Brodnica – 23 osoby,
- Gmina Brodnica – 5 osób,
- Gmina Bobrowo – 9 osób,
- Gmina Bartniczka – 3 osoby,
- Gmina Górzno – 2 osoby
- Gmina Jabłonowo Pomorskie -3 osoby
- Gmina Osiek – 1 osoba
- Gmina Świdziebnia – 3 osoby

Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonował przez 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie. Podopieczni przebywali w godzinach od 8:00 do 14:00. Uczestnicy mieli zapewniony obiad oraz posiłek w ramach zajęć kulinarnych w pracowni. W Środowiskowym Domu Samopomocy w Brodnicy realizowana była terapia zajęciowa w ośmiu grupach terapeutycznych. Celem ergoterapii było zapewnienie osobom niepełnosprawnym rehabilitacji społecznej i zawodowej w taki sposób, aby przyczyniło się to do aktywnego udziału w życiu społecznym. Terapia polegała także min. na zachęcaniu do brania czynnego udziału w życiu osobistym oraz pokazaniu, że chory sam jest w stanie poradzić sobie z codziennością. Osoby uczestniczące w zajęciach rozwijały umiejętności komunikowania się z innymi i korzystania z takich form spędzania czasu wolnego. Podopieczni objęci byli różnymi formami ergoterapii w zależności od specyficznych predyspozycji i zdolności poszczególnych osób oraz w zależności od bieżących potrzeb rozwojowych. Ponadto uczyli się radzić sobie z problemami życia codziennego, dbania o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny. Doskonalili umiejętności dokonywania zakupów, dbania o czystość i porządek, gospodarowania pieniędzmi, korzystania z urządzeń gospodarstwa domowego, rozwijali swoje zainteresowania, zdolności.

W ramach Środowiskowego Domu Samopomocy funkcjonowały następujące pracownie:

- kulinarna
- ogrodnicza
- artystyczno – plastyczna i rękodzielnicza

- gospodarczo – remontowa i stolarska
- multimedialna
- witrażowa
- umiejętności życia codziennego
- krawiecka
- fusing

- **Projekt „Zdrowa głowa”** finansowany ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, który popularyzował wiedzę nt. niepełnosprawności i zaburzeń psychicznych w mieście Brodnica i powiecie brodnickim. W ramach projektu zrealizowano m.in.: reportaż na temat Środowiskowego Domu Samopomocy.
- **„Impreza sportowo-rekreacyjna. Święto pieczonego ziemniaka”** – zadanie dofinansowane ze środków PFRON oraz powiatu brodnickiego. W imprezie zorganizowanej wzięło udział ponad 130 osób, goście z Zakładu Aktywności Zawodowej, Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz Domu Pomocy Społecznej tworząc ponad stu osobową grupę – osób niepełnosprawnych, opiekunów i rodzin.
- **„Spotkanie promujące twórczość osób niepełnosprawnych”** – zadanie dofinansowane ze środków PFRON oraz powiatu brodnickiego. W imprezie wzięły udział 43 osoby niepełnosprawne oraz 27 opiekunów i gości. Przygotowanie i realizacja zadania przyczyniły się do wzmocnienia u uczestników poczucia własnej wartości, samooceny, przynależności, akceptacji, pobudzenie motywacji do działania, rozwijanie umiejętności praktycznych w zakresie przygotowywania posiłków, rozbudzanie nowych zainteresowań.
- **Projekt „Więcej miejsc, więcej rozwiązań”.** Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych.

W ramach projektu rozpoczęły pracę dwie nowe pracownice: fusingu oraz krawiecka. Rekrutacja była prowadzona w okresie: 1 sierpnia – 29 sierpnia 2016 r. Z rekrutacji został sporządzony protokół i lista rezerwowa, a od września Partner projektu na bieżąco monitoruje sytuację pod względem ewentualnych uczestników projektu. Nowi uczestnicy rozpoczęli zajęcia w ŚDS 12 września. Do projektu zrekrutowano 6 kobiet i 5 mężczyzn z powiatu brodnickiego. W ramach realizacji projektu podopieczni ŚDS biorą udział w dodatkowych zajęciach: muzykoterapii, choreoterapii, poradnictwa psychologicznego, poradnictwa seksuologicznego.

Wsparciem w ramach projektu objęte są również osoby z najbliższego otoczenia podopiecznych ŚDS – rodzina i opiekunowie, którzy mogą skorzystać z doradztwa psychologicznego i prawniczego.

Projekt jest realizowany w partnerstwie z Powiatem Brodnickim poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

4. Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych i Zagrożonych Bezdomnością - Noclegownia dla osób bezdomnych

- Od września 2016 roku, w ramach Ośrodka Wsparcia dla Osób Bezdomnych i Zagrożonych Bezdomnością funkcjonuje schronisko dla osób bezdomnych.

W 2016 roku ze wsparcia Ośrodka skorzystały łącznie 133 osoby (w wieku 22-80 lat) – w tym 56 osób z Gminy Miasta Brodnica.

W ramach prowadzenia Ośrodka Wsparcia, podopieczni mieli zagwarantowaną opiekę i schronienia całodobowo, przez 7 dni w tygodniu. Podopiecznym zapewniano niezbędne środki higieny osobistej, przydzielono łóżka z kołdrą lub kocem, poduszką i pościelą. Podopieczni mieli możliwość skorzystania z natrysku, wyprania odzieży osobistej, w razie konieczności zapewniano im odzież i możliwość zdeponowania rzeczy osobistych.

Zapewniono możliwość spożycia jednego ciepłego posiłku. Podopieczni po otrzymaniu talonu z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej mieli możliwość skorzystania z ciepłego posiłku. Dodatkowo podopieczni byli zaopatrywani w prowiant w ramach kolacji.

Przygotowano śniadanie wielkanocnego i wigilię dla podopiecznych. Większość podopiecznych, którzy pozostali podczas świąt w noclegowni, skorzystali z przygotowanego poczęstunku w Niedzielę Wielkanocną oraz Wigilię Bożego Narodzenia. Podopieczni otrzymali również artykuły żywnościowe – suchy prowiant na okres świąteczny.

Prowadzenie działań aktywizujących

Podopieczni byli aktywizowani na terenie Bodnickiego Centrum Caritas, byli włączani w prace wolontaryjne na rzecz Środowiskowego Domu Samopomocy (m.in.: poprzez pomoc w przygotowaniu imprez na świeżym powietrzu, pomoc przy przenoszeniu sprzętów, itp.), Bursy Szkolnej (m.in. pomoc przy przygotowaniu szopki bożonarodzeniowej, dbanie o teren zielony przy Bursie), pomoc w organizowaniu pracy magazynu Brodnickiego Centrum, itp.

W ramach realizacji zadania współpracowano z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zorganizowanie spotkania z osobami bezdomnymi), Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie pracy socjalnej oraz Ośrodkiem Terapii i Rozwoju Osobistego w Brodnicy w zakresie pracy psychologicznej oraz terapii uzależnień.

- Projekt: **„Nowe standardy – nowe szanse”** – realizowany w ramach :Programu wspierającego rozwiązywanie problemów bezdomności, edycja 2016”.

Realizowany w ramach zadania pod nazwą „Zmiana standardów placówek świadczących usługi dla osób bezdomnych tj. ogrzewalni, noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych”

Projekt został zrealizowany w okresie od 12 września do 31 grudnia 2016, Realizacja zadania pozwoliła na osiągnięcie następujących rezultatów:

- zwiększono standard świadczonej pomocy dla osób bezdomnych z województwa kujawsko-pomorskiego dzięki przeprowadzeniu prac remontowych w Ośrodku, adaptacji pomieszczeń – kuchnia, łazienka, oraz dzięki zakupowi wyposażenia;
- dostosowano Ośrodek wsparcia do materialnych standardów schroniska zgodnie ze projektem rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni z dnia 19 grudnia 2016 r.;
- zwiększył się komfort pracy opiekunów i kadry Ośrodka Wsparcia – dzięki przeprowadzeniu prac remontowych, adaptacyjnych oraz zakupowi wyposażenia,
- zwiększył się komfort przebywania podopiecznych Ośrodka Wsparcia - dzięki przeprowadzeniu prac remontowych, adaptacyjnych, oraz zakupie wyposażenia, m.in. łazienka, lodówki, szafy, nowe łóżka.
- zmniejszenie postawy roszczeniowej podopiecznych Ośrodka – wolontariuszy, wykonujących prace remontowe i przygotowawcze w trakcie realizacji projektu, a także zwiększyła się aktywność zawodowa osób bezdomnych realizujących wolontariat.

Dzięki dofinansowaniu inwestycji – możliwości przeprowadzenia prac remontowych, adaptacji i modernizacji pomieszczeń Ośrodka Wsparcia dla Osób Bezdomnych udało się zwiększyć standard Ośrodka i osiągnąć założony cel główny zadania – „zwiększenie standardu świadczonej pomocy dla osób bezdomnych z województwa kujawsko-pomorskiego”.

Realizacja zadania pozwoliła na modernizację pomieszczeń Ośrodka – stworzenia wyodrębnionej łazienki oraz pralnio-suszarni. Modernizacja pomieszczeń poprawiła komfort korzystania z Ośrodka osób bezdomnych oraz usprawniła prace Ośrodka.

Bez przeprowadzenia prac modernizacyjnych wsparcie osób bezdomnych byłoby mniej efektywne. Zakup wyposażenia i prace remontowe w Ośrodku wpłynęły również na efektywniejszą pracę opiekunów Ośrodka.

5. Pozostałe działania

- **Konsultacja projektów dokumentów**

W 2016 roku Brodnickie Centrum Caritas brało udział w konsultowaniu projektów dokumentów, m.in.: projektów współpracy z organizacjami pozarządowymi: „Projekt Programu Współpracy Gminy Brodnica z organizacjami pozarządowymi w 2017 r.”, „Projekt Roczno Programu Współpracy Powiatu Brodnickiego z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2017.”, „Projekt Programu Współpracy Gminy Miasta Brodnicy w 2017 r. z organizacjami pozarządowymi”, dotyczącymi projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni.

- **Organizacja seminarium pt. „Rola asystenta rodzinnego w kompleksowym wsparciu rodziny”**

Brodnickie Centrum Caritas wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Urzędem Miasta Brodnicy zorganizowało wojewódzkie spotkanie dla asystentów rodziny. 9 marca spotkało się w Brodnicy ponad 90 osób – przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie, urzędów gmin z województwa kujawsko-pomorskiego oraz warmińsko-mazurskiego –by dyskutować nad rolą asystenta rodzinnego.

Potrzebę współpracy, koordynacji i zaangażowania w pomoc rodzinie nie tylko jednostek samorządowych, ale także organizacji pozarządowych podkreślali wszyscy prelegenci seminarium. Dzięki dyskusji uczestników udało się sformułować rekomendacje rozesłane do wszystkich ośrodków pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim.

- **Rozpoczęcie realizacji i funkcjonowania Ogrodu Społecznego**

Od 22 września Brodnickie Centrum Caritas rozpoczęło realizację działania: Ogrodu Społecznego. Ogród tworzony jest w partnerstwie i dzięki wsparciu Fundacji Green Cross Poland. Prowadzenie ogrodu na terenie Brodnickiego Centrum jest metodą na zapoznanie się różnych grup społecznych i pozytywne rozwijanie relacji międzyludzkich. „Zielona Betania” ma być miejscem nie tylko dla podopiecznych i pracowników, a dla wszystkich mieszkańców Brodnicy. Działania prowadzone w ogrodzie mają integrować i aktywizować podopiecznych Centrum – osoby bezdomne, młodzież i osoby niepełnosprawne.

- **Realizacja zadań publicznych w ramach wspierania zadania publicznego**

Zadanie dofinansowane ze środków Gminy Brodnica - „Pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób”

W ramach realizacji zadania zrealizowano 360 godzin zajęć dla dzieci z miejscowości Cielęta. Dzieci miały zapewnioną pomoc w nauce oraz aktywnie spędzały czas, także w okresie letnim. W ramach realizacji zadania zrealizowano 50 godzin warsztatów praktycznych, zajęcia witrażowe, stolarskie, artystyczne, kulinarne, muzyczne.

Dane kontaktowe:

Brodnickie Centrum Caritas im. Biskupa Jana Chrapka

ul. Gajdy 3 87-300 Brodnica

tel./fax 56 49 50 281

tel. kom. 696 083 794

e-mail: caritas.brodnica@diecezja.torun.pl

www.caritasbrodnica.pl

NIP: 874-16-14-030

REGON: 040019534-00089

Konto bankowe: BS Brodnica 87 9484 1150 2221 0004 0872 0001